

sau do nes

Violències masclistes i dones amb discapacitats

PROGRAMACIÓ

DIA INTERNACIONAL CONTRA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA'

El 25 de novembre commemorarem el Dia internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones, una jornada de reivindicació i rebuig de totes les violències que patim les dones pel sol fet de ser-ho. Aquest any, molt diferent a causa de la situació de pandèmia per

la Covid-19, es vol interpel·lar a tothom a participar en la campanya 'Aquí ens rebel·lem contra les violències masclistes', fent visible el seu propi domàs en balcons o finestres, o publicant una foto a les xarxes socials etiquetant a @aixonoesamor_stboi. Els domassos estaran disponibles del 16 al 24 de novembre als diferents punts de recollida: Can Jordana, Casals, Punt Jove i mercats municipals (més informació a www.igualtatsantboi.cat o al díptic de la programació). ■

NOVA WEB 'AIXÒ NO ÉS AMOR'

La campanya 'Això no és amor' va estrenar al juny la seva nova web, redissenyada completament amb l'objectiu d'oferir un espai més actual, pràctic i útil. La nova

versió inclou nombroses novetats i millores tant en disseny com en navegació i continguts. Entre aquestes millores, destaca el servei d'atenció de l'Elia (Consultori virtual de relacions afectives), ara més àgil gràcies a la seva nova versió via xat. ■

SENSE PROSTITUCIÓ NO HI HA TRACTA

El 30 de juliol es va commemorar el Dia Mundial contra el tràfic de persones i el 23 de setembre, el Dia Internacional contra l'Explotació Sexual i la tracta de persones, ambdues amb l'objectiu comú de consci-

enciar sobre la greu problemàtica del comerç il·legal d'éssers humans i sobre la situació de les víctimes, el 71% de les quals són nenes i dones amb fins d'explotació sexual.

L'Ajuntament de Sant Boi, que forma part de la Xarxa de Municipis Lliures de Tracta de dones, nenes i nens destinats a la prostitució, es va sumar a la campanya del Moviment Democràtic de Dones de Catalunya amb el lema 'Sense prostitució no hi ha tracta' i va aprovar al Ple municipal una moció reafirmant el seu compromís contra aquesta forma d'explotació i de violència masclista tan extrema. ■

CAMPANYA CONTRA LES VIOLÈNCIES SEXUALS ALS ESPORTS

#FemEquipContraLesViolències

'Fem equip contra les violències' és el lema de la campanya que s'ha engegat aquest mes de novembre per tal de donar visibilitat a les violències sexuals als esports que moltes dones i noies pateixen. El contacte físic sense consentiment, els comentaris sexuals sobre el cos, els insults sexistes... són algunes de les conductes d'assetjament sexual que, tot i no estar previstes al codi penal, sí constitueixen una forma més de violència masclista.

Aquesta campanya s'engloba dins les actuacions que ja s'estan portant a terme des del consistori per a promoure la creació de protocols específics contra l'assetjament sexual per part de les entitats esportives del municipi. ■

CAMPANYA A LES XARXES CONTRA LES VIOLÈNCIES SEXUALS

Durant el mes de juny es va llençar des de les xarxes socials una campanya contra les violències sexuals adreçada a la població més jove, posant el focus en la responsabilitat dels nois com a solució per tal d'aturar-les, i no en les noies que les pateixen.

La campanya va consistir en la difusió de missatges per tal d'identificar i visibilitzar les conductes d'assetjament sexual que la societat té 'normalitzades', reconèixer-les com a violències masclistes i prevenir-les. Les floretes i mirades invasives són violències sexuals; si reps imatges sexuals que no has demanat, és violència sexual; si es dirigeixen a tu amb paraules obscenes, és violència sexual... són alguns dels missatges de la campanya. ■

Sumari

02. Notícies breus. 25N 'Violències masclistes i diversitat funcional'
03. Violències masclistes i dones amb discapacitats. Aquest 25N ens rebel·lem contra qualsevol tipus de violència masclista. 25NRebel
04. Les dones amb discapacitat, invisibilitzades i oblidades
05. Violències masclistes i discapacitats, una realitat sovint amagada
06. El 6,5% del total de dones espanyoles tenen alguna discapacitat
07. Dones grans i violències masclistes
08. Mercedes Martínez: una dona amb discapacitat però capacitada per viure la vida en qualsevol circumstància
09. Virgínia Carcedo: la societat ha d'ajudar les dones víctimes de violència de gènere que tinguin alguna discapacitat
10. Susanna Barranco, una actriu compromesa amb la igualtat i la no discriminació
11. 8 De març, Dia Internacional de les Dones. 'Per un futur radicalment igualitari'

Edita: Ajuntament de Sant Boi.
Consell Municipal de les Dones

Redacció i Assessorament:
Associació de Dones Periodistes
(Marta Corcoy, Maite Maestro)

Maquetació i impressió:
Impremta Pagès (Anglès)

VIOLENCIES MASCLISTES I DONES AMB DISCAPACITATS

AQUEST 25N ENS REBEL·LEM CONTRA QUALSEVOL TIPUS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA. 25NREBEL

Les dones, portem anys i dècades denunciant què són les **violències masclistes** i denunciant que les patim, ja sigui en l'àmbit privat o en l'àmbit públic, és una xacra social amb la que vivim, convivim i sí que ens hi rebel·lem, però està clar que no està eradicada. S'acosta el 25 de novembre i cada any reivindicuem la nostra lluita contra les violències masclistes, **ens rebel·lem contra les violències masclistes**.

En la lluita contra les violències masclistes hi ha un col·lectiu de dones que encara les pateix de forma més invisibilitzada, les dones amb discapacitats, i enguany hem volgut analitzar-ne el perquè i denunciar aquesta invisibilització que només fa que amagar un problema real i posar en risc el benestar i la vida d'aquestes dones.

Segons dades de l'Enquesta de Salut de Catalunya, 2018, un 14,4% de les dones catalanes tenim algun tipus de discapacitat. Segons dades de l'Enquesta de violència masclista, 2016 de la Generalitat de Catalunya, un 43,1% de dones amb discapacitat greu declaren haver

patit violència per part de la parella o exparella, i un 30,2% durant la infància, les dades segueixen sent massa elevades amb dones amb discapacitats que no les limiten greument, un 35,4% declaren haver estat víctimes de violències masclistes per part de la seva parella o exparella, i un 26,1% durant la infància.

Segons la macroenquesta de violència masclista de l'any 2015 del Govern espanyol, un 31% de les dones amb discapacitat que viuen a l'Estat han patit violència física, sexual, econòmica o psicològica, davant d'un 12,5% de les dones sense cap discapacitat. És a dir una dona amb discapacitat té el doble de probabilitats de patir violències masclistes. Dones que estan més segures fora del seu entorn proper. (*)

Pateixen doncs la **dobla discriminació** pel fet de ser dones i pel fet de tenir una discapacitat, això comporta més dificultats a l'hora de visibilitzar les violències perquè pesa més la seva condició amb discapacitat que no pas la del fet de ser dona que pateix violència. Per exemple, les **dones amb discapacitat intel·lectual** són acusades d'infantils i se les relega a una posició infantilitzada tota la seva vida i aquest fet els impedeix sovint denunciar què pateixen, perquè no estan apoderades per fer-ho.

Les violències masclistes contra les dones amb discapacitats es manifesten de diferents maneres, algunes acceptades i arrelades socialment, incapacitació forçada o involuntària, extirpació emmascarada i involuntària de la matriu, assetjaments sexuals en entorns propers i de confiança, violència econòmica, control ... això fa que sigui més difícil lluitar-hi en contra, **però cal seguir denunciant i visibilitzant les violències masclistes i posar-hi la perspectiva de la discapacitat** per entendre les característiques d'aquestes manifestacions masclistes i treballar per eradicar-les. Per això, reclamo **responsabilitat compartida** alhora de visibilitzar-les i denunciar-les. ■

Sensi Domínguez Recio

Regidora d'Igualtat de gènere i Feminisme.

Reforma horària

(*) Dades violència psicològica (23% de dones amb discapacitat davant d'un 15,1% de dones sense cap discapacitat, violència econòmica 13% davant el 6,4% i violència física 11% davant el 4,7%)

LES DONES AMB DISCAPACITAT, INVISIBILITZADES I OBLIDADES

Les dones i les nenes que pateixen qualsevol tipus de discapacitat es troben immerses en una doble discriminació basada en el gènere i en la pròpia discapacitat que dificulta l'exercici ple de tots els drets, també en l'accés universal als drets polítics i socials i, per tant, a la plena ciutadania. El ressorgir de col·lectius i entitats que treballen en pro de les persones amb discapacitat en general i específicament pels drets de les dones, resulta totalment necessari en la societat actual.

La Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat de l'ONU del 2006 va suposar un avenç important pel que fa al reconeixement dels drets de les persones amb discapacitat. Tracta la discapacitat com una qüestió de drets humans i preveu les mesures, tant de no discriminació com d'acció positiva, que els estats han d'implantar per garantir els drets d'aquest col·lectiu en igualtat de condicions amb les altres persones.

Els principis generals d'aquesta Carta contemplen,

- El respecte a la dignitat inherent, l'autonomia i la independència
- La no discriminació
- La participació i inclusió plenes i efectives a la societat
- El respecte per la diferència i l'acceptació de la diversitat
- La igualtat d'oportunitats
- L'accessibilitat
- La igualtat dona-home
- El respecte a l'evolució de les facultats i la identitat dels infants

Tots els Estats que ratifiquin la Carta han de garantir que les persones amb discapacitat puguin participar en la vida política i pública en igualtat de condicions amb les altres. Això té un efecte directe en el dret a vot. Aquest dret al vot a Espanya ha estat reconegut fa ben poc: l'any 2018, després que el desembre de 2017 el president del Parlament Europeu, Antonio Tajani, assegurés que el dret al vot de les persones amb discapacitat i amb les necessàries condicions d'accessibilitat universal per exercir-lo "no és una qüestió de solidaritat, sinó de llibertat".

Malgrat l'empara legal, la discriminació vers les persones amb discapacitat es manifesta en tots els àmbits socials i en tots els estaments

- La discapacitat es manifesta de manera transversal en tots els àmbits de la societat. En el personal: família, maternitat, vida sexual i afectiva, cura del propi cos, oci, violències. En el professional: representació social, la formació i el treball, la imatge pública, la gestió econòmica, la participació social i l'accés a llocs de responsabilitat.

En la mobilitat i l'accessibilitat. En l'autoestima. En les persones amb qualificació professional, les quals pateixen una discriminació més gran, ja que les ajudes i la sensibilització social i ciutadana, van adreçades al cent per cent a les persones amb discapacitat mental i sense qualificació.

Drets reconeguts però no sempre exercits

- **Support institucional insuficient.** Cal anar més enllà de les bonificacions fiscals i treballar un suport integral.

- **L'accessibilitat, un concepte universal no sempre a l'abast de tothom.** Segueix sent urgent adequar els espais tant públics com privats per garantir l'accessibilitat universal.

- **L'accés a l'educació** per a persones amb discapacitat, és un dret reconegut, en canvi l'accés a estudis superiors mostra una bretxa en contra de les dones. Mentre que en el conjunt de la societat són elles les que més cursen estudis universitaris, en el cas de la població amb discapacitat les xifres s'inverteixen, sent ells els que hi tenen més accés.

- **Mercat laboral i doble discriminació.** Les dones amb discapacitat tenen menys accés al mercat de treball i menor presència en el laboral.

- **El dret a la sexualitat està molt més reconegut entre els homes amb discapacitat que entre les dones.** Falta informació sobre anticoncepció, avortaments coercitius, esterilització forçosa. Al nostre país, una de les principals vulneracions d'aquest dret té a veure amb l'esterilització, no sempre consentida. La por a embarassos no desitjats pot portar a que algunes famílies sol·licitin la incapacitació legal de la dona amb discapacitat per a posteriorment realitzar-li la lligadura de trompes. En aquest sentit el Ple del Congrés dels Diputats va aprovar per unanimitat el 15 d'octubre de 2020 un dictamen referit a la proposta de reforma del Codi Penal contra l'esterilització forçosa o no consentida de persones amb discapacitat incapacitades judicialment. ■

EL DRET A VOT DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT ÉS RECONEGUT A ESPANYA DES DE L'ANY 2018

VIOLÈNCIES MASCLISTES I DISCAPACITATS, UNA REALITAT SOVINT AMAGADA

La psicòloga i activista feminista Victòria Sau en el seu diccionari ideològic feminista defineix que *el patriarcat s'ha basat en la repressió de la sexualitat femenina, no ha pogut donar un model sexual, no existeix la sexualitat com a tal, només hi ha actes sexuals amb finalitat procreativa.*

Les lluites feministes històricament han posat la mirada en el dret al propi cos, en regular la pròpia sexualitat i la capacitat reproductiva i en desvincular la sexualitat de la reproducció. A Espanya els moviments de lluita per la llibertat sexual i reproductiva de les dones es van centrar durant els anys 70 del segle XX en la despenalització dels anticonceptius, en l'eliminació del adulteri del codi penal, i en la lluita per un avortament lliure i gratuït. La majoria d'aquestes conquestes s'han anat assolint però oblidant l'especificitat de les dones amb discapacitat. Ha calgut el sorgiment d'entitats temàtiques com *Dones no Estàndards* perquè la lluita pròpia d'aquest col·lectiu surti a la llum i plantegi al moviment feminista i a la societat les seves reivindicacions.

CALEN SISTEMES D'ATENCIÓ INDIVIDUALITZADA I CAMPANYES DE SENSIBILITZACIÓ PER EMPODERAR LES DONES AMB DISCAPACITAT

Factors d'especial vulnerabilitat de les dones amb discapacitat davant la violència física, sexual i psicològica

- Menor capacitat per defensar-se
- Menor independència econòmica
- Menor accés a la informació i a l'assessorament de forma autònoma
- Menor credibilitat del relat (sobretot en dones amb trastorns de salut mental)
- Dificultat per expressar-se
- Por a perdre els vincles que proporcionen les cures

Síntesi d'elements inclosos en el "Protocol comú per l'actuació sanitària davant la violència de gènere" 2012 del Ministeri de Sanitat

▲ Informe Observatori de la Discapacitat Física

Les dones amb discapacitat es consideren un col·lectiu especialment vulnerable i oblidat per la societat davant la violència masclista. A més la violència que pateixen moltes vegades no és només masclista i sexual sinó que també es pot donar un abús emocional que s'exerceix des de la pròpia família, de manera inconscient o no, al **no** deixar que aquesta persona **es** desenvolupi amb independència.

I aquesta realitat és encara molt més cruenta si ens fixem en les nenes amb discapacitat: no es veuen, no hi són i no se les escolta. El fet de ser dones, tenir una discapacitat i ser menors d'edat les fa invisibles en tots els àmbits i també en les polítiques públiques.

Factors que influeixen en la invisibilitat de la violència masclista i en la por a explicar-ho

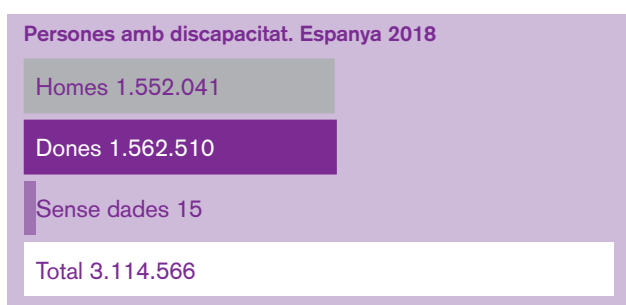
- La baixa autoestima i la forta dependència emocional i econòmica fan que no es denunciïn tots els casos de violència.
- La necessitat de suports externs porta a viure en entorns de relacions de dependència, condicionant que pot amagar relacions de violència.
- L'aïllament social pot afavorir el maltractament.
- La por a no ser escoltades o cregudes a l'hora d'explicar la seva situació. Aquesta manca de credibilitat afecta especialment a les dones que presenten discapacitats psíquiques, intel·lectuals o en la comunicació.
- Els prejudicis socials. Parlar de sexualitat encara continua sent un gran tabú social.
- La manca d'educació sexual també és un altre condicionant.
- Les seves limitacions físiques, sensorials o psíquiques poden dificultar l'accés als recursos i, per tant, la detecció i l'assistència d'aquestes situacions per part dels i les professionals.
- Les barreres físiques o comunicatives en els punts d'assessorament, que els impedeixen accedir-hi fins i tot quan tenen la voluntat de fer-ho.

Davant de tots aquests condicionants, son necessaris sistemes d'atenció individualitzada per atendre aquest col·lectiu, que hauria de passar, entre d'altres, per la millora de l'accessibilitat dels punts de suport i campanyes informatives que consciencien a les dones amb discapacitat dels seus drets. ■

EL 6,5% DEL TOTAL DE DONES ESPANYOLES TENEN ALGUNA DISCAPACITAT

Es considera persones amb discapacitat oficialment reconegudes aquelles que presenten un grau de discapacitat superior o igual al 33%, més els i les pensionistes de la Seguretat Social que tinguin reconeguda una pensió d'incapacitat, és a dir, que es troben en situació d'incapacitat laboral reconeguda.

Segons l'Informe Olivenza 2019 elaborat des de l'Observatori Estatal de la Discapacitat, a Espanya a 1 de gener de 2018 es registraven un total de 3.114.566 persones d'entre 0 i més de 85 anys amb alguna discapacitat administrativament reconeguda i d'aquestes, 1.562.510 corresponen a dones o nenes, el 6.5%.

Les dones amb discapacitat presenten un 32% menys de taxa d'ocupació

La Fundació ONCE, a través de l'Observatori sobre Discapacitat i Mercat de Treball (ODISMET), elabora periòdicament informes amb l'objectiu de descriure i analitzar la situació de les persones amb discapacitat en el mercat de treball a tot l'Estat espanyol. Les dades indiquen que les dones amb discapacitat presenten, en relació als homes, un 38,9% menys d'activitat; un 32,3% menys de taxa d'ocupació i un 7,6% més d'atur.

Segons podem observar a la següent taula, la població en edat activa amb discapacitat oficialment reconeguda l'any 2018 ronda els dos milions de persones: 1.899.800.

Població en edat activa amb discapacitat oficialment reconeguda, en funció de diferents variables. 2018

Sexe	Homes	1.090.800	57,40%
	Dones	809.000	42,60%
Edat	16 a 24	99.000	5,20%
	25 a 44	459.000	24,20%
	45 a 64	1.341.800	70,60%

AL VOLTANT DEL 60% DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT QUE HAN ESTAT LEGALMENT INCAPACITADES SON DONES

Les dades sobre violència masclista es dupliquen quan la pateixen les dones amb discapacitat

Les dades de la Macro enquesta de violència contra la dona, 2015 ratifiquen la hipòtesi del percentatge més alt de violència masclista i sexual que pateixen les dones i les nenes amb discapacitat o diversitat funcional. Així tenen un 8% més de probabilitat de patir violència masclista en la parella (física, sexual o psicològica), que les dones sense cap discapacitat. I 1 de cada 4 afirma haver sofert maltractament enfront del 15% de les dones sense discapacitat reconeguda.

Tipus de violència masclista, dones amb discapacitat i sense. (Macro enquesta Violència contra la dona, 2015)

	Dones amb discapacitat	Dones sense discapacitat
Violència sexual en la parella	14,1%	7,8%
Violència psicològica emocional	30,8%	21,5%
Por a la parella	19,1%	12,6%
Violència de control	29,5%	25,2%
Violència econòmica	17,7%	10,4%

Recursos documentals

Associació Dones no Estàndards.

<http://donesnoestandards.cat/>

Delegación del Gobierno para la Violencia de Género. Macroencuesta de Violencia contra la Mujer 2015.

Freixanet, M. (2015). "Gènere i diversitat funcional. Una violència invisible". ICPS

Fundación CERMI Mujeres.

<http://www.fundacioncermimujeres.es/es>

Informe Dona amb discapacitat. Doble discriminació. 2018. Observatori Discapacitat física.

<https://www.observatoridiscapacitat.org/ca>

Informe Olivenza 2019. Situación general de la discapacidad en España. <https://www.observatoriodeladiscapacidad.info/>

Observatorio sobre discapacidad y mercado de trabajo en España (Odismet).

Fundación ONCE. <https://www.odismet.es/> ■

DONES GRANS I VIOLÈNCIES MASCLISTES

La gent gran és un col·lectiu heterogeni i especialment vulnerable que, per les seves característiques pròpies de l'edat i per la seva situació personal, és susceptible de patir violències.

Entre els problemes socials més silenciats destaca el de les violències masclistes que pateixen les dones grans per la seva doble condició: per ser dona i per tenir més de 65 anys.

Les dones majors de 65 anys a vegades estan en situació de vulnerabilitat, com ara la dependència econòmica, les discapacitats fruit de l'edat, la invisibilitat o un major aïllament i soledat, que dificulten la sortida d'entorns de violència masclista.

La violència masclista en les dones grans es dilueix en el maltractament de persones grans en general, la violència domèstica i l'abús en la vellesa. Així doncs, les necessitats específiques de les dones grans que sofreixen o han sofert violència física, sexual o emocional o abús econòmic per part de la seva parella o ex-parella no s'han tingut en compte.

LES DONES GRANS SON MÉS SUSCEPTIBLES DE PATIR VIOLÈNCIES PER LA SEVA DOBLE CONDICIÓN: PER SER DONA I PER LA SEVA EDAT

Existeix una percepció generalitzada que les violències masclistes només són un problema de les dones joves, que s'acaba a l'edat madura, motiu pel qual les dones grans no són considerades un grup vulnerable davant d'aquestes violències. Aquesta percepció distorsionada ha provocat una manca d'informació o estudis

sobre les necessitats específiques de les dones grans víctimes de violència masclista a partir d'aquesta edat.

La persistència dels rols tradicionals de gènere i la normalització de les violències masclistes que sofreixen les dones grans, així com una resignació d'algunes dones, provoca falta de detecció dels casos.

LA VIOLÈNCIA MASCLISTA EN LES DONES GRANS ES DILUEIX EN EL MALTRACTAMENT DE PERSONES GRANS EN GENERAL.

Moltes dones viuen en molts casos la violència de manera privada, amb un patiment silenciós, sense arribar mai a denunciar. El fet que abans de la dècada de 1980 la violència masclista no fos considerada un comportament punible, provoca que moltes dones, que ara tenen 60 anys o més, visquin amb normalitat i resignació aquest tipus de violències.

A més, l'acusada bretxa en les pensions fa molt difícil per a moltes d'aquestes dones grans denunciar una situació de violència masclista quan no tenen una independència econòmica. I com més temps han estat exposades a la violència, menor és la seva capacitat de reacció i més alta la resistència al maltractament

És molt necessari incorporar, per tant, la perspectiva de gènere en tots els recursos d'atenció socio sanitària i atenció especialitzada de persones grans, per tal d'abordar els maltractaments de les persones grans tenint en compte les especificitats de les dones. ■

PROTOCOL PER A L'ABORDATGE DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA EN L'ÀMBIT DE LA SALUT A CATALUNYA EN PERSONES GRANS

A Catalunya existeix el protocol per l'abordatge de la violència masclista en l'àmbit de la salut a Catalunya, un document operatiu de maltractament a la gent gran que estableix les pautes d'intervenció per a l'abordatge de la violència masclista i el maltractament a la gent gran, sigui en l'àmbit domiciliari o institucional. Les actuacions s'estructuren en les dimensions següents:

- Prevenió
- Detecció
- Atenció i recuperació

Protocol per a l'abordatge de la violència masclista en l'àmbit de la salut a Catalunya Document operatiu de maltractament a la gent gran

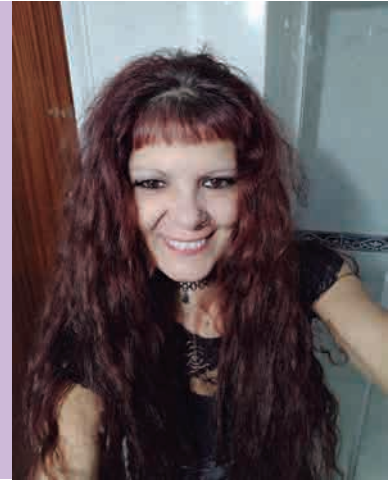
MERCEDES MARTINEZ: UNA DONA AMB DISCAPACITAT PERÒ CAPACITADA PER VIURE LA VIDA EN QUALESVOL CIRCUMSTÀNCIA

Mercedes Martínez Medina nascuda el 1970, la primera de quatre germans, va tenir una infància feliç malgrat anar a una escola privada, femenina i religiosa (Sagrat Cor), a la qual hi anava amb por.

Des de ben petita sempre he estat malaltona, ens explica la 'Merche', problemes d'oïda, constipats, caigudes. "Em deien que era la més lletja dels germans i en canvi jo em veia ben maca". Molt activa, li agradava més jugar amb nens perquè eres jocs més físics i divertits.

Bona esportista. Recorda amb il·lusió com sempre guanyava campionats en totes les modalitats -velocitat, salt d'altura, tanques, relleus... També feia rallies amb un R5 "copa turbo" pintat com el de Carlos Sainz i guanyava als nois.

Bona estudiant, encara que anava al seu ritme. Volia fer periodisme o medicina, però no va poder ser. Els profes li van dir que millor formació professional (FP), cosa que va cursar sense problemes, al Pedagogium Cos.

"No recordo la meua vida sense dolor però sempre amb un somriure"

La primera intervenció quirúrgica va ser als 6 anys. Als 7 anys no sentia bé. Ho va fer saber a les monges i la resposta va ser una "hòstia" a l'oïda que li feia mal. Mai més va dir res fins que als 16 anys, a FP els profes en van donar compte que sempre s'asseia al davant i a sobre deia: què?. La van operar. Li van posar un tub dins de l'oïda esquerra per veure si recuperava audició però no va poder ser. Ha après a llegir els llavis i el llenguatge de signes. Amb alguns mòbils no pot sentir res.

NO SOC PERFECTA, M'EQUIVOCO A DIARI I SÉ DEMANAR PERDÓ

També des de ben petita pateix dels genolls i l'esquena. L'esport l'ha ajudat molt. Anava a rehabilitació a varis centres i era l'única nena. En aquells anys ningú vetllava per la infància. Recorda anar en taxi a fer exàmens finals perquè tenia un guix des del maluc al turmell. O les mans i dits amb guix. O l'esquena immobilitzada.

Els hospitals son com la seva segona casa

La veritat és que passava més temps de baixa que al treball però volia treballar i estar ocupada. Va treballar un temps a l'Ajuntament de Sant Boi. Va rebre un tracte excel·lent. Li costava caminar i tenia molts dolors. Per això li van recomanar que agafés la baixa laboral definitiva. Pensionista ja de ben jove!. Va ser un error, ens diu, perquè soc molt activa així que vaig començar a fer cursos. Informàtica, anglès, català, inclús un curs de lampista. Al maig del 2008 li asseguren que mai podrà ser mare biològica, en canvi al juny es queda embarassada. Decideix continuar amb l'embaràs. Vivia amb el pare biològic de la seva filla però als sis mesos de gestació, torna a casa dels seus pares. Ell no estava preparat per assumir responsabilitats. La Laia, com es diu la seva filla, ja ha fet onze anys, la cuida ella sola.

En el lleure i la cultura li agrada el cinema, el més antic millor. I també canta. Al 1989 va treure un disc, de les primeres dones en el món de la música heavy que cantava i composava.

Estava a tres grups musicals, un de noies i dos amb nois. Va fer moltes actuacions en directe. Mai ha deixat de cantar.

Té tres llibres escrits que algun dia publicarà però el seu inconformisme fa que cada vegada que els llegeix canviï capítols sencers.

Ha viatjat molt: Espanya, Portugal, França, Anglaterra, Escòcia, Alemanya, Itàlia i Àustria.

Estima els animals. Ha tingut gossos, pollastres, ovelles, conills, coloms, cavalls.. ara té un gat. No menja carn, encara que no és vegetariana.

Ha estat voluntària a la Llar de Sant Josep. Connecta molt bé amb la gent gran. Tot i ser pensionista i amb una pensió irrisòria, col·labora amb moltes ONG's i ensenya a la seva filla la importància de compartir i donar.

Malgrat tenir 7 malalties invalidants reconegudes i Grau II de dependència, les ganes de viure i de superar-se no les ha perdut mai. Condueix un cotxe adaptat. Camina amb croses i agafa la cadira de rodes quan la necessita. No tinc vergonya de demanar ajuda, diu amb la veu ben alta: tinc una alta autoestima, m'estimo i em cuido. Puc fer de tot al meu ritme.

L'etiqueta de discapacitada no és apropiada per ningú, perquè jo faig més coses que persones que no tenen patologies invalidants. Soc feliç perquè m'accepto tal i com soc. Perfectament imperfecta!

La vida és xula i un regal que tenim. No sempre ens toca la millor però la que tenim l'hem de fer la més bonica possible i gaudir al màxim i, els moments durs, sempre passen. Si somriem, millor!

TENIR DISCAPACITAT I VIURE FELIÇ LA VIDA, NO ESTÀ RENYIT

VIRGÍNIA CARCEDO: LA SOCIETAT HA D'AJUDAR LES DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE QUE TINGUIN ALGUNA DISCAPACITAT

Virgínia Carcedo va néixer a Vitòria (Àlaba). És llicenciada en Dret per la Universitat de Deusto, MBA per la Universitat Autònoma de Madrid, Màster en Gestió Directiva d'Organitzacions No Lucratives per la UNED. Ha realitzat també el curs de Tècnic en Assumptes Europeus i el Màster Europeu de Fundraising (Captació de Fons) promogut per la Plataforma d'ONG, i Third Sector Manager, així com el PDG Programa de Direcció General de l'IESE (Business School) per la Universitat de Navarra. Actualment ocupa la Secretaria General de Inserta Empleo, entitat de la Fundació ONCE per a la formació i l'ocupació de les persones amb discapacitat i la Direcció Adjunta de Formació, Ocupació i Transformació, de la Fundació ONCE. És experta en Gestió de la Diversitat, Igualtat d'Oportunitats, Tercer Sector i drets de les persones amb discapacitat.

En la conversa que mantenim amb la Virgínia ella explica que estadísticament parlant, les dones amb discapacitat pateixen el doble de violència de gènere que la resta. No obstant això, poques campanyes van enfocades a que el missatge els arribi. Són les grans oblidades. Això unit al fet que en molts casos no tenen accés a una educació afectiva-sexual, se'ls crea una vulnerabilitat afegida.

Cal que la societat ajudi les dones víctimes de violència de gènere que tinguin alguna discapacitat. Són necessàries campanyes en què es vegin reflectides i rebin informació sobre la detecció i les possibilitats que tenen de sortir d'aquesta situació.

No podem obviar que moltes dones tenen discapacitat precisament com a conseqüència del maltractament.

A *Inserta Empleo* ens vam adonar de la necessitat d'habilitar un programa específic de recerca de feina per a les dones amb discapacitat víctimes de violència de gènere perquè en les entrevistes que solem fer, els i les nostres especialistes van detectar que algunes tenien un perfil diferent i a l'indagar més, van descobrir que eren víctimes de maltractaments.

Ja el 2017 vam incloure a la base de dades un registre per identificar aquelles dones que han estat o són víctimes de violència de gènere perquè sabem que a l'hora de dissenyar els seus itineraris ocupacionals cal tenir-ho en compte. Des de gener de 2020 estem treballant amb un programa específic per a elles.

El protocol d'*Inserta Empleo* realitza una valoració de capacitats en relació a la discapacitat aplicant la Classificació Internacional de Funcionament i Discapacitat (CIF). D'aquesta manera detecta els elements generadors d'exclusió en el seu entorn, des dels seus suports més propers (estructura familiar, responsabilitats), fins a la zona de residència (si són entorns urbans o rurals) i observa les dissonàncies en aquests contextos que puguin alterar l'equilibri psicològic, fonamental per iniciar la recerca de feina.

Primer de tot treballem en el reconeixement de la seva pròpia re-

TREBALLAR LA PREVENCIÓ I L'EDUCACIÓ, ÉS FONAMENTAL

alitat; que s'enfrontin amb el problema. És necessària la seva recuperació emocional i que recuperin els vincles perduts. Tot això s'ha de complir abans que l'ocupació. Però també són necessaris altres ajuts en qüestions legals relacionats amb la seva separació, divorci i guarda i custòdia dels seus fills/es.

Des de l'any 2017 *Inserta Empleo* ha atès 2.248 dones amb aquest perfil, de les quals 1064 han aconseguit formar-se en els seus cursos, i 626 han accedit a un contracte laboral. El primer pas comença en els cursos de formació, un espai en el qual no només aprenen una habilitat específica, sinó on també comencen a recuperar la confiança en si mateixes. La majoria quan arriben a nosaltres estan anul·lades com a persones i molt espantades.

És fonamental abordar el problema des d'una perspectiva de vulneració de drets i aconseguir un compromís social amb les institucions públiques, la societat civil, els moviments associatius de dones, així com l'aplicació de polítiques socials que treballin la prevenció i l'educació. ■

SUSANNA BARRANCO, UNA ACTRIU COMPROMESA AMB LA IGUALTAT I LA NO DISCRIMINACIÓ

Susanna Barranco és una creadora escènica, actriu i documentalista. L'any 1999 crea la companyia Cia. Susanna Barranco. Entre els seus muntatges teatrals destaquen *L'amor no fa mal*, estrenat el 2009, espectacle en què una dona jove veu com la seva vida es transforma amb l'aparició dels maltractaments en el seu entorn familiar. Al llarg de l'obra no es cau en cap moment en el victimisme sinó que presenta les dones plenes de força i d'integritat davant les adversitats

Barranco ens explica que utilitza el fort impuls artístic per donar visibilitat a causes socials en els escenaris, escoltant les vides o observant la vida amb temàtiques tan diverses com el fet migratori, la discapacitat o la crítica al sistema capitalista, patent en el seu últim espectacle *Accions de Resistència*, amb text de Marta Galán i finalista als Premis de Teatre BBVA 2020.

A l'hora de reflexionar sobre dones i discapacitat, la Susanna creu que cal tenir com a punt de partida l'article 6 de la Convenció de les Nacions Unides sobre persones amb discapacitat en el qual es reconeix que les dones i les nenes estan sotmeses a múltiples formes de discriminació. Cal treballar per aconseguir que visquin plenament amb igualtat, amb bones condicions i amb les llibertats fonamentals reconegudes.

La idea preconcebuda socialment que les dones som el sexe dèbil i si hi afegim a més que la nostra societat és poc inclusiva, si ets dona i pateixes una discapacitat, aquest estereotip es veu incrementat de manera exponencial.

D'on venen aquestes contradiccions socials?

Simplement perquè se'ls demana a les dones amb discapacitat que acceptin els rols suposadament femenins però no se'ls atorguen els drets suposadament femenins com pot ser la maternitat o la pròpia sexualitat.

En efecte, un dels principals drets vulnerats és el de la reproducció i és per això que moltes es veuen abocades a accedir a processos d'esterilització no sempre consentits. Així per exemple l'any

A LES DONES AMB DISCAPACITAT NO SE'LS ATORGUEN ELS DRETS SUPOSADAMENT FEMENINS COM POT SER LA MATERNITAT O LA PRÒPIA SEXUALITAT

2016 a Espanya es van tramitar 140 peticions d'esterilització, 71 més que l'any anterior. Negar aquesta realitat és un clar element d'exclusió social. Les dones amb discapacitat pateixen un 50% més la victimització social respecte als homes amb discapacitat.

La violència de gènere es duplica en el cas de les dones amb discapacitat

Si ens centrem en la violència de gènere, les dades ens indiquen que tenen un 8% més de probabilitat de patir violència de gènere que les dones sense cap discapacitat. A més quan la pateixen es troben amb molts entrebancs que han de superar. No se les creu quan ho expliquen, se les infantilitza i han de lluitar perquè el seu relat sigui escoltat. Tècnicament també han de superar altres dificultats. Per exemple, les dones sordes no sempre tenen a la seva disposició intèrpret de signes que pugui traslladar al seu missatge als destinataris, com pot ser advocats, comissària... i de vegades els propis curadors són els que n'abusen. I resulta molt difícil fer efectiva una denúncia, ja que cauen en situacions d'agressió i opressió continuada. Moltes s'han de fer càrrec de les feines de la casa sense retribuir i per tant no poden accedir a diners que els proporcionarien autonomia. Tampoc la majoria ha pogut accedir a estudis superiors. S'han quedat amb la primària. Es troben en un cercle viciós difícil de superar.

Trencar els estereotips des de la creació artística

Des de l'entitat que dirigeix la Susanna, Mousiké, intenta trencar els estereotips que apunten per exemple que una dona amb discapacitat no serà mai vista com una dona activa sexualment, no entra en els rols establerts del que es considera una persona sexy. Té difícil denunciar una agressió sexual de manera digna.

Davant aquesta realitat, ofereixen tallers de sensibilització adreçats tant a un públic heterogeni com a un més específic, com ara instituts de secundària.

Ha treballat un documental El silenci del Jonc (Premi Civisme de la Generalitat de Catalunya, 2014), on apareixen dones amb discapacitat així com també nenes i persones adultes. No hem d'oblidar el col·lectiu de la gent gran.

Una societat sensibilitzada, educada, coneixedora d'aquestes desigualtats ha de ser una societat més inclusiva. Podem defensar i cuidar allò que coneixem i coneixem allò que li donem veu, allò que donem visibilitat. ■

8 DE MARÇ, DIA INTERNACIONAL DE LES DONES

'PER UN FUTUR RADICALMENT IGUALITARI'

La mobilització feminista va tornar a tenyir els carrers de lila en tot el món, exigint que la igualtat sigui una realitat on les dones puguem gaudir dels mateixos drets i oportunitats en tots els àmbits de la vida. Aquest any es celebra el vint-i-cinquè aniversari de la Quarta Conferència Mundial de les Dones i de l'adopció de la Declaració i Plataforma d'Acció de Beijing. Igualment ens trobem davant el cinquè aniversari dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'agenda 2030, que posa la igualtat de gènere en el centre del desenvolupament sostenible.

Comitiva de Sant Boi a la manifestació unitària de Barcelona el 8 de març

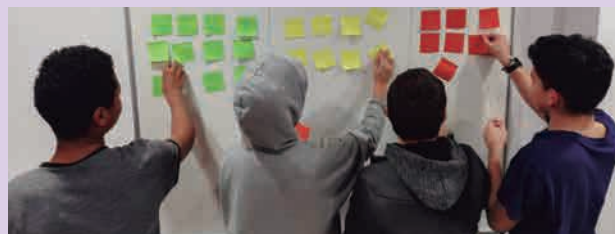
Acte d'homenatge a les dones santboianes vinculades professionalment a l'àmbit de la ciència dins del marc de la commemoració del Dia Internacional de les Dones

Cinefòrum amb la projecció de la pel·lícula 'Pròxima' el 5 de març als Cinemes Can Castellet

Entrega de premis del concurs d'Instagram '8 de març. Fotografiem la igualtat entre dones i homes' a càrrec de la regidora d'Igualtat de gènere i feminisme Sensi Domínguez

Xerrades a les escoles per a la prevenció de les violències masclistes dins del projecte de coeducació del Centre de Recursos i Documentació de les Dones

Fons documental del Centre de Recursos i Documentació de les Dones especialitzat en temes de gènere i LGTBI+ amb servei de préstec

AIXÒ
NO
ÉS AMOR

www.aixonoesamor.cat